

Kazanım:8.2.2 I.Dünya Savaşında Osmanlı Devleti

1. Osmanlı devleti Birinci Dünya Savaşı başladığında tarafsız kalmıştı. Çünkü Osmanlı Devleti, son dönemde girdiği Trablusgarp ve Balkan savaşlarında yenilmiş, geniş topraklar kaybetmişti. Ayrıca devletin hemen her kademesinde başlayan gerileme ve çöküş durdurulamamıştı. Buna bağlı olarak yapılan yeniliklere rağmen ordu ve yönetim iyi durumda değildi. Bu durumu göz önünde bulunduran bazı devlet adamları, diğerlerinin aksine savaşa girmeyip tarafsız kalınmasını daha uygun görüyorlardı.

Açıklamaya göre Savaş öncesi Osmanlı Devleti'nin durumunu yansıtan ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Yapılan ıslahat çalışmalarına rağmen kötü gidişin durdurulamadığı.
- B) Savaşa girmeyi düşünen yöneticiler olduğu gibi savaşıma karşı olan yöneticiler de vardı.
- C) Askeri ve siyasi alanlarda olumsuzluklar yaşanmaktaydı.
- D) Yöneticiler kaybedilen toprakların geri alınması düşüncesine sahipti.

2. Osmanlının sahip olduğu imkanları kullanmak isteyen Almanya'nın amaçları aşağıdaki gibidir.

Osmanlının sahip oldukları	Almanya'nın amaçları
Halifenin cihat ilan etme gücü	İngiliz sömürgelerindeki Müslümanları ayaklandırma
Boğazlar, Süveyş Kanalı, Berlin-Bağdat-Basra demiryolu	İngiltere'nin sömürgeleri ve Rusya ile bağlantısını engelleme Bakü Petrolleri ve Hindistan'a ulaşma
Nüfus, asker sayısı	Savaşı daha geniş alana yayarak cephe sayısını artırmak
Hammadde	Osmanlı Devleti'nin sahip olduğu yer altı ve yer üstü kaynaklarını kullanmak

Tabloya göre Almanya Osmanlı'nın sahip olduğu;

I.Dini II.Ekonomik III.Sosyal IV.Jeopolitik

alanların hangilerini kullanmayı düşünmektedir?

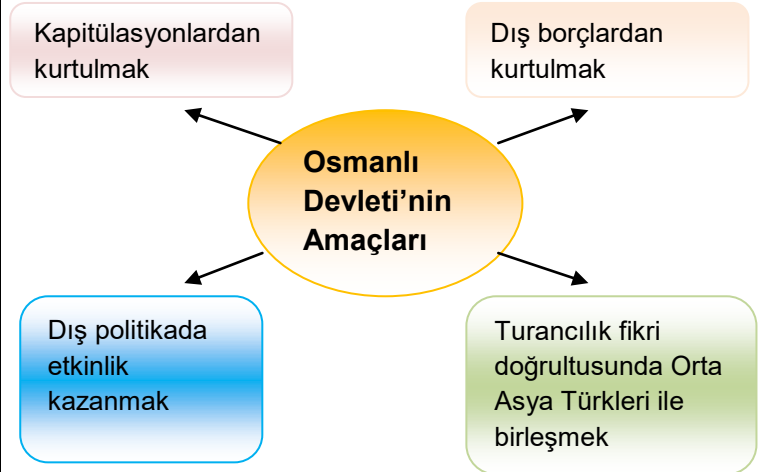
- A) I-II-III
- B) I-II-III-IV
- C) II-III-IV
- D) I-III-IV

3. I. Dünya Savaşı başladığında Osmanlı yönetimi tarafsızlığını ilan etmişti. İngiltere ve Fransa'da Osmanlı devletinin tarafsız kalmasını ve savaşa girmemesini istiyorlardı. Böylece Osmanlı topraklarında yeni cephele açılmayacak, Güney Akdeniz kıyısındaki ve Uzak Doğu'daki sömürgelere giden yollar güven altında olacaktı. İtilaf devletleri, Osmanlı Devleti sırf savaşa girmesin, tarafsızlığını korusun diye kapitülasyonları kaldıracaklarını ve borçları silme konusunda yardım edeceklerini bildirdiler.

Yukarıdaki açıklamaya göre hangisine ulaşamayız?

- A) İngiltere ve Fransa savaşın daha geniş bir alana yayılmasından yana değildir.
- B) İtilaf devletleri gerekirse yararlandıkları imtiyazlardan vazgeçmeyi düşünmektedir.
- C) İtilaf devletlerine göre Osmanlı ekonomisi savaşın yükünü kaldıracak durumda değildir.
- D) İngiltere ve Fransa Osmanlı'dan çok kendi çıkarlarını korumanın peşindedir.

4. Aşağıda Osmanlı Devleti'nin I.Dünya Savaşı'na girerken ulaşmak istediği bazı amaçlar verilmiştir.

Buna göre Osmanlı;

- I- Siyasi,
- II- Ekonomik,
- III- Sosyo-kültürel,
- IV- Dini,

alanların hangilerinde kazanım elde etmeyi amaçlamıştır?

- A) I-II-III-IV
- B) I-II-III
- C) II-III-IV
- D) I-III-IV

5. Aşağıda Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'nda savaştığı cepheleri gösteren harita verilmiştir.

Harita: Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin savaştığı cepheler

Haritadaki bilgilerden hareketle Osmanlı devleti savaşa girince;

- I. Yeni cepheler açılmış,
- II. Osmanlı sadece sınırları içinde mücadele etmiş,
- III. Bazı cepheler Osmanlı Devleti tarafından açılmış,

bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?

A) I-III	B) Yalnız I
C) I-II	D) II-III

6. Osmanlı Devleti İngiltere'nin sömürgeleriyle bağlantılarını kesmek ve Mısır'ı almak amacıyla Süveyş Kanalı'na bir hareket düzenledi. İngilizler bu saldırıyı durdurdular. İngiliz askerleri bu başarının ardından Arapların da yardımıyla Suriye yönünde ilerlemeye başladılar. Suriye cephesinde Yıldırım Orduları 7. Ordu komutanı olarak görev yapan Mustafa Kemal başarılı savaşlar yaparak Halep'in kuzeyinde İngiliz ilerleyişini durdurdu.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Osmanlı Devleti'nin Kanal hareketi ile farklı amaçları vardır.
- B) Osmanlı Devleti savunma pozisyonundan saldırı pozisyonuna geçmiştir.
- C) Osmanlı Devleti'nin geri çekilişi sadece İngilizlerin başarısı değildir.
- D) M. Kemal askerlik mesleğindeki yeteneğini sergilemiştir.

7. "...Ordum gerek Kut karşısında ve gerekse Kut'u kurtarmaya gelen ordular karşısında 350 subay ve 10 bin erini şehit vermiştir. Buna karşılık bugün Kut'ta 13 general, 481 subay ve 13 bin 300 er teslim alıyorum. Bu teslim aldığımız orduyu kurtarmaya gelen İngiliz kuvvetleri de 30 bin zayıt vererek geri dönmüştür. Şu iki farka bakınca cihanı hayretlere düşürecek kadar büyük bir fark görülür. Tarih bu olayı yazmak için kelime bulmakta zorluk çekecektir. İşte, Osmanlı sebatının İngiliz inadinı kırdığı birinci zaferi Çanakkale'de yaşarken ikinci zaferi Kut'ül Amare'de yaşıyoruz."

Yukarıda Kut'ül-Amare zaferinden sonra Halil Paşa'nın yayınladığı mesajdan ;

- I. İngilizlerin Çanakkale'dekine benzer bir yenilgi aldığı,
- II. Halil Paşa'nın eşine az rastlanır büyük bir başarı kazandığı,
- III. İngilizlerin sömürgelerinden getirdikleri kuvvetlerle zaman içinde üstünlük kurduğu,

bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?

A) I-II	B) I-III
C) Yalnız III	D) II-III

8. Müslümanlar için kutsal yerler olan Mekke ve Medine'yi İngilizlerin işgal etmesini önlemek için açılan Hicaz-Yemen cephesinde, Medine bölgesini koruma görevi "Çöl Kapları" lakaplı Fahrettin Paşa'ya verildi. Bölgede İngilizlerin kışkırtması ile çıkan yerel ayaklanmalar bastırılmaya çalışıldı. Yaşanan bütün zorluklara askerleriyle göğüs geren Fahrettin Paşa'nın başarı ile gerçekleştirdiği Medine Müdafaasına rağmen ateşkes anlaşmasından sonra Osmanlı askeri bölgeden çekilmek zorunda kaldı.

Verilen bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Müdafaası sırasında yerel halk Osmanlı'ya bağlılığını göstermiştir.
- B) Ateşkesten sonra İngilizler kutsal yerleri işgale başlamıştır.
- C) Askeri başarılar siyasi gelişmeler karşısında sonuçsuz kalmıştır.
- D) Kutsal yerler Osmanlı kontrolünde kalmaya devam etmiştir.

CEVAPLAR

1 D	5 A
2 B	6 B
3 C	7 C
4 B	8 C

ÖNEMLİ HATIRLATMA:

**UZAKTAN EĞİTİM FAALİYETLERİ
KAPSAMINDA EBA VEYA
WHATSAPP PLATFORMLARINDA
PAYLAŞIMA AÇIKTIR.**

TİCARİ AMAÇLI KULLANILAMAZ.